

Vastuhenkilö	T. Lehtonen	Sivu/sivut	1 / 2
Laatija	J. Vuolle	Toimintaohje	18011
Hyväksyjä	K. Siponen	Käyttöönotto	2007

Valvontaosasto

Raja- ja luomuvalvontayksikkö

Elävien rapujen tuontiohje

Elintarviketurvallisuusvirasto

Valvontaosasto

Raja- ja luomuvalvontayksikkö

Päivitetty 6.7.2012

Yleistä

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran Valvontaosaston ohjeiden tavoitteena on turvata keitettäväksi tuotujen rapujen elintarvikehygieeninen laatu, sekä estää vieraiden rapulajien ja -kantojen hallitsemattomat istutukset sekä raputautien leviäminen Suomen luonnonvaraisina esiintyviin rapukantoihin.

Todennäköistä on, että tulevaisuudessa elävä kala ja kalatuotteet sekä ravut liikkuvat markkinoilla entistä enemmän sekä kansallisesti että kansainvälisesti. EU-säätelyn tiivistymisen seurauksena Suomen viranomaisten toimintamahdollisuudet ovat kaventuneet tuonnin säätelyssä, joten tuontiriskien hallinta edellyttää koko toimialan yhteistyötä ja pelisääntöjä. Tautien puhkeamisen seuraukset saattavat ulottua myös lähialueen tai koko vesistöalueen muihin laitoksiin, joten yksi tärkeä eettinen pelisääntö on, että tuonnin valmisteluvaiheessa ollaan yhteydessä naapurilaitoksiin.

Tuontia harkitsevan on syytä tarkkaan etukäteen selvittää tuonnin edellytykset, vastuut ja velvoitteet, ja varautua mahdollisimman hyvin myös ikäviin yllätyksiin. Maahantuojan vastuulla on varmistaa, että tuontilaitos täyttää viranomaisten antamat vaatimukset. Maahantuojalla on kuitenkin oikeus vaatia tuotavilta ravuilta enemmän kuin mitä viranomaiset voivat edellyttää. Laitokselta kannattaa esimerkiksi pyytää etukäteen raportti tehdyistä tarkastuksista sekä tutkituista ja todetuista taudeista muutaman vuoden ajalta, jolloin on mahdollista arvioida tautiseurannan luotettavuutta. On myös suositeltavaa tutustua laitoksen toimintatapaan yleensä.

Elävien rapujen tuonti keitettäväksi Euroopan yhteisön ulkopuolisista maista (ns. kolmannet maat)

- Maahantuontiin on haettava tuontilupaa Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran Valvontaosaston Raja- ja luomuvalvontayksiköstä. Lupahakemuksesta on käytävä ilmi tuojan yhteystiedot, rapujen hyväksytyt keittopaikka (ks. jäljempänä) sekä maa mistä tuodaan.
- Tuojan pitää ennen tuontia esittää Eviralle kunnan tekemä päätös siitä, että rapujen keittopaikka on ko. kunnan hyväksymä.
- Rapujen tuonti Suomeen on mahdollista niistä EU:n ulkopuolisista maista, joista kalastustuotteiden kaupallinen tuonti Suomeen on sallittua Euroopan yhteisön

Vastuuhenkilö	T. Lehtonen	Sivu/sivut	2 / 2
Laatija	J. Vuolle	Toimintaohje	18011
Hyväksyjä	K. Siponen	Käyttöönotto	2007

Valvontaosasto

Raja- ja luomuvalvontayksikkö

ulkopuolisista maista tuotavista kalastustuotteista ja niistä saaduista raakavalmisteista ja jalosteista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen mukaisesti.

- Elintarvikelain mukainen elintarvikehuoneisto tai kala-alan laitos, johon ravut tuodaan ja keitetään, on ilmoitettava kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.
- Maahantuojan on ilmoitettava jokaisesta maahan saapuvasta rapuerästä asianomaiselle rajatarkastusasemalle. Tuonnissa EU:n ulkopuolisista maista ennakoilmoituksena eläinlääkinnälliselle rajatarkastusasemalle tuotavista rapueristä toimii eläinperäisille elintarvikkeille ja tuotteille tarkoitettu yhteinen eläinlääkinnällinen tuloasiakirja eli ns. CVED (*Common Veterinary Entry Document*) –asiakirja, joka täytetään sähköisenä TRACES -järjestelmässä. Ilmoitus on tehtävä ennen tuontia EU:n alueelle. Lisäksi maahantuojan tulee sopia tuontierän tarkastusajankohdasta rajaeläinlääkärin kanssa vähintään 12 tuntia ennen tuontierän toimittamista rajatarkastusasemalle. Tietoja TRACES:ista ja ohjelmaan rekisteröitymisestä on Eviran internetsivuilla www.evira.fi – Eläimet - Tuonti ja vienti – TRACES.

Rajaeläinlääkäreiden yhteystiedot on löydettävissä Eviran internetosoitteesta: Elintarvikkeet – Tuonti ja vienti – Eläinlääkinnällinen rajatarkastus.

- Rapujen on oltava peräisin tai ne on pakattava EU:n komission hyväksymässä laitoksessa. Laitosluettelot: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/establishments/third_country/index_en.htm
- Rapujen mukana on niitä maahantuotaessa oltava ko. maata koskeva, komission päätöksen mallin mukainen terveystodistus.
- Ravut on tarkastettava rajaeläinlääkärin toimesta.
- Maahantuojan on huolehdittava, että ravut kuljetetaan välittömästi tuonnin jälkeen pakkauslaatikoissa luvassa ilmoitettuun keittopaikkaan, jossa ne keitetään kaupungineläinlääkärin ohjeiden mukaan.
- Maahantuojan/keittopaikan on ilmoitettava jokaisesta vastaanotetusta erästä kunnan valvontaviranomaiselle viimeistään erän saapumispäivänä.
- Rapuja ei ennen keittämistä saa tilapäisestikään säilyttää luonnonvedessä tai vedessä, joka joutuu luonnonvesiin tai on yhteydessä luonnonvesiin, ja rapujen karkaaminen on estettävä.
- Jos rapuja on huuhdeltava ennen keittämistä, on huuhteluvesi huuhtelun jälkeen käsiteltävä siten, että mahdollisen tartunnan leviäminen luonnonvesiin estetään.
- Rapujen kuljetuslaatikot ja muut rapujen kanssa kosketuksessa olleet tavarat ja materiaalit on tehokkaasti desinfioitava tai hävitettävä. Kuolleet tai sairaat ravut on hävitettävä tehokkaasti ao. virkaeläinlääkärin hyväksymällä tavalla.